

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Wszystkie ogłoszenia i reklamy przyjmujemy w redakcji.

Table with subscription rates: Prenumerata wynosi: w Krakowie, w prowincji, w zagranicą, w Niemczech, w innych państwach.

Prezumerale i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACJI „NOWEJ REFORMY“ w Krakowie.

Adres Redakcji i Administracji: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.

Redakcję nadsyłanych Redakcja nie zwraca.

W Łwowie sprzedaje numerów po 6 balercy: w Biurze dzienników A. OLSEWSKIEGO, ulica Mińskiego 2 i w BIURZE PŁOCHA ulica Florjańska 3.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

ZAMIEJSCOWA: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe: WIEJSKOŚĆ: Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafikowa w Ryku. — Agencja J. Hopsasa i A. Salomonowa, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sobieskiego. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. — Handel J. Kiera, ul. Narwicka 18.

Dyrekcja koncertów krakowskich.

W piątek dnia 5 marca 1909 r. koncert kompozytorski Henryka Melcera. Współdział: p. Marya Lange-Wysocka i p. W. Kochański.

Najważniejsze wiadomości, podane w dzisiejszym numerze „N. Reformy“.

Odpowiedź Serbii na przedstawienia Rosji. — Oświadczenie Novakowicza. — Ruchy armii serbskiej. — Turcja przeciw Serbii. — Artykuł berliński „Post“.

Odpowiedź rządu serbskiego.

Paryż. Agencja Havasa ogłasza następującą notę: Rząd serbski wręczył rosyjskiemu posłowi w Belgradzie odpowiedź, która ma być zakomunikowaną mocarstwom.

Oświadczenie Novakowicza.

Kolonja. Berliński telegram „Koln. Zeitung“ stwierdza w sposób stanowczy, że prezydent ministrów Novakowicz na radę, udzieloną mu ze strony Rosji, Francji, Anglii i Włoch, oświadczył, iż Serbia nie podtrzyma więcej swych żądań terytoryalnych i zaniecha wszelkiej prowokacji Austro-Węgier.

Sytuacja polityczna.

Wiedeń. Po onegdajszej nerwowości zapanało wczoraj ogólne uspokojenie z powodu wiadomości ze wszystkich stolic europejskich, potwierdzających, że Serbia postanowiła odstąpić od żądań terytoryalnych i formalnie odpowiedzieć Rosji, iż chce utrzymać przyjaźne stosunki z Austrią i rozbroić się.

Stanowisko Austro-Węgier.

Wiedeń. Wobec sprzecznych wiadomości o stanowisku Serbii z powodu ostatniego kroku Rosji, zaznacza „Fremdenblatt“, że stanowisko Austro-Węgier, które już kilkakrotnie zostało określone, nie potrzebuje ponownego wyjaśnienia. Stanowisko to jest niezależnym od

różnych pogłosek, krążących o zachowaniu się rządu serbskiego. Czekamy ze spokojem — pisze „Fremdenblatt“ — które z tych pogłosek się sprawdzą.

Wiedeń. Jak donosi „Politische Corr.“, mocarstwa otrzymały w ostatnich dniach dwie wiadomości z gabinetu wiedeńskiego w sprawach bałkańskich. Odpowiednio do przyrzeczeń, zawartych w nocie okrężnej z 23 grudnia, dotyczącej rokowań między Austro-Węgrami a Turcją, podano mocarstwom do wiadomości protokół, podpisany niedawno między obiema mocarstwami. Dalej powiadomiono mocarstwa o stanowisku, jakie gabinet wiedeński zajmuje wobec warunków dla ewentualnych rokowań z Serbią.

Interwencja mocarstw w Czarnogórze.

Frankfurt. „Frankfurter Zig“ donosi, że mocarstwa przedsięwzięły także kroki w Cetyunii celem skłonienia Czarnogóry do odstąpienia od żądań terytoryalnych.

Stanowisko Izwołskiego.

Paryż. W rozmowie z korespondentem „Matina“ zapewniono Izwołskiego, że dąży do utrzymania pokoju i stara się doprowadzić do międzynarodowej konferencji bałkańskiej dla ostatecznego ratyfikowania zmian dokonanych w traktacie berlińskim.

Ruchy armii serbskiej.

Sofia. Nadeszła tutaj wiarygodna wiadomość z Serbii, że w ostatnich dniach z Limok i Niszu wyruszyła jedna dywizja ku granicy austriackiej oraz pułk haubic i konnicy wraz z kilkoma batalionami z Legotinu i Zajbaru.

Zakaz wywozu zboża z Serbii.

Wiedeń. Wczoraj krążyły tu i w Budapeszcie pogłoski o zamiarze zakazu wywozu z Serbii zboża. Ceny zboża wskutek tego podskoczyły. Pšenica kwietniowa podskoczyła z 13'55 na 13'67, jesienna z 12'25 na 12'38. Dotąd potwierdzenia tych pogłosek nie ma.

Turecy przeciw Serbii.

Konstantynopol. Słychać, że z powodu kroków kilku mocarstw, dążących do utrzymania pokoju. Wielki wezyr przyrzekł zakazać przewozu materiału wojennego zarówno dla Czarnogóry, jak dla Serbii. Przeciwno temu zamierza Serbia zaprotestować i zażądać ewentualnie 20 milionów franków odszkodowania za zakaz przewozu materiału wojennego, który to przewóz dawniej przyrzeczony był przez wielkiego wezyra.

Głosy prasy niemieckiej.

Berlin. W artykule p. t. „Serbia — zagadka psychologiczna“ pisze „Post“: Jeszcze wczoraj można się było spodziewać, że Serbia pójdzie za radą Rosji i zrzeknie się swoich pretensji terytoryalnych oraz pretensji, dotyczących autonomii dla Bośni i Hercegowiny i że postara się o bezpośrednie porozumienie ze swoim rzecznym wrogiem. Jednakże stało się inaczej.

TELEGRAMY

Mandat hr. Dzieduszyckiego. Wiedeń. Wiadomość, jakoby hr. Dzieduszycki miał zamiar złożyć mandat posełski, jest nieprawdziwa. Konferencja hr. Blenertha. Wiedeń. Bar. Blenerth konferował wczoraj w dalszym ciągu z przywódcami czeskimi i niemieckimi.

wywołać rozdwojenia mocarstw. Po jednej stronie Anglia, Francja, Rosja i Włochy, po drugiej Austria i Niemcy — a mimoto Serbia, jak krnąbrne dziecko, krzyczy: „Nie posłucham“ i czeka na sprawiedliwość Europy, która podobno stoi pod drzwiami.

Postępowanie Serbii jest psychologiczną zagadką. Czyżby chciała przysiąc do rozumu dopiero wtedy, gdy jak krnąbrne dziecko poczuje różę? Sytuacja jest wbrew oczekiwaniom znowu bardzo poważna, ale mimo to nie należy tracić nadziei, że powszechny spokój nie będzie zakłócony. Ale epigonizm takich bohaterów jak Wielki Czarny Jerzy, można powiedzieć w twarz: Serbia nie jest wazą, aby dla niej wybuchła ogólna wojna europejska.

Zmiana w ministerstwie dla Galicji.

Berlin. Pos. wolnomysłny Neumann ogłosił wczoraj artykuł zwrócony przeciw Billowowi, ponieważ idzie on w zupełności na rękę bar. Aerenthalowi i dopomaga mu do tego, że dziś właściwie w Wiedniu kierują trójprzymierzem i w Wiedniu leży decyzja czy i kiedy wojska niemieckie mogą wyruszyć na wojnę.

Proces chorwacki.

Zagrzeb. Przy wczorajszej rozprawie odczytano w dalszym ciągu akt oskarżenia. Ze strony oskarżonych przerywano odczytanie kilkakrotnie okrzykami: „To kłamstwo!“ Władze zarządziły bardzo ostrą cenzurę telegramów w obok sprawy oskarżenia o procesie. Wczoraj aresztowano kilku ludzi za zdradę stanu.

Z Sejmiku pruskiego.

Berlin. Sejm pruski odrzucił postawiony w dyskusji nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych wniosek o określenie pozycji 300 000 marek, przeznaczonych na tajne wydatki w budżecie policji. Za tym wnioskiem głosowali socjaliści, Polacy i wolnomysłni.

Porozumienie turecko-rosyjskie.

Wiedeń. „Polit. Correspond.“ dowiaduje się z Sofii, że w tamtejszych kołach dyplomatycznych porozumienie turecko-rosyjskie w sprawie odszkodowania Bułgarii dla Turcji uważają za bliskie Minister Rifaat pasza z pewnością nie opuści Petersburga bez zupełnego załatwienia tej umowy.

Rifaat pasza w Petersburgu.

Petersburg. Turecki minister spraw zagranicznych Rifaat pasza przybył tu wczoraj rano. Na dworcu powitali go turecki ambasador i szef kancelarii rosyjskiego ministerstwa spraw zagranicznych.

Anarchiści w Hiszpanii.

Madryt. Jak donosi jeden z korespondentów lokalnych, w pobliżu muru pałacu królewskiego znaleziono bombę z tlejącym lontem. Policja dokonała kilkunastu aresztowań.

Strajki w Konstantynopolu.

Konstantynopol. Strajk robotników okrętów służących do wyładowania towarów rozszerza się i zwraca się także przeciw rosyjskim i włoskim towarzystwom okrętowym, które tak samo jak „Lloyd“ austriacki mają własne okręta ładunkowe. Strajkujący żądają przystąpienia tych okrętów do syndykatu strajkujących. Posłowie mocarstw wnieśli przeciwko temu protest.

parlamentu. Protest ich przeciw wydaniu bonów kasowych bez zgody parlamentu nie jest zwrócony przeciw rządowi.

Z Unii słowiańskiej.

Wiedeń. Unia słowiańska na tajnym posiedzeniu zastanawiała się nad przyszłą taktyką. Zdaje się, że Czesi odstąpią od zamiaru obstrukcji. W takim razie pierwsze czytanie przedłożenia o rekrucie przeszłoby bez trudności.

Przesilenie na Węgrzech.

Budapeszt. Sytuacja zaostriżyła się i przybrała formę walki stronnictw, stojących na zasadzie ustaw z r. 1867, przeciw partii niezawisłości. Ustąpienie gabinetu uchodzi za prawie pewne.

Po zawarciu ugody z Turcją.

Budapeszt. Sekretarz stanu Popowicz udał się do Wiednia celem pertraktacji z rządem austriackim co do odszkodowania 54 milionów koron dla Turcji. Odszkodowanie to zapłacone zostanie z zapasów kasowych.

Reformy podatkowe w Niemczech.

Berlin. Komisja skarbowa parlamentu przysłała w 1 czytaniu 15 głosami stronnictwa bloku przeciw 13 głosom centrum, socjalistów i Polaków wniosek w sprawie zaprowadzenia podatku od posiadłości.

Strajki w Konstantynopolu.

Konstantynopol. Strajk robotników okrętów służących do wyładowania towarów rozszerza się i zwraca się także przeciw rosyjskim i włoskim towarzystwom okrętowym, które tak samo jak „Lloyd“ austriacki mają własne okręta ładunkowe.

Rewizja i aresztowania w Rosji.

London. „Daily Mail“ donosi z Petersburga: W związku z rewizjami domowymi odbywają się masowe aresztowania. W ostatnich 2 tygodniach przedsięwzięto w różnych miastach Rosji 2685 aresztowań.

Prezydentura Tafta.

Waszyngton. Wczoraj w południe odbyła się uroczystość objęcia urzędowania przez nowego prezydenta Tafta wśród wielkiego ceremoniału i w obecności 25 000 żołnierzy. W uroczystości brał udział także były prezydent Roosevelt. Taft po złożeniu przysięgi wygłosił mowę, w której zaznaczył, że w dalszym ciągu będzie prowadził reformy rozpoczęte przez Roosevelta przeciwko wyzyskowi wielkich towarzystw kapitalistycznych na polu kolei żelaznych, przemysłu i handlu.

Z Rady m. Krakowa.

Kraków, 5 marca. Podwyższenie cen wędlin. Wczorajsze posiedzenie, któremu przewodniczył prezydent dr Leo, rozpoczęła interpelacja r. m. Hałatkiewicza w sprawie mięsnej. Mowca wskazuje na znaczne podrożenie wędlin i zapytuje, co zarząd miasta zamierza

uczynić, aby obronić ludność przed tym nowym zamachem na jej kieszeń.

Wicepr. dr Szarski odpowiada, że gdy tylko 1 b m masarze ogłosił nowy swój cenik, podwyższający tak znacznie ceny wędlin, bo o 7—83 proc., rząd aprowizacyjny miejski natychmiast rozpoczął badanie sprawy i zebrawszy odpowiednio materiały doszedł do wniosku, że podwyższenie cen obecnie nie jest usprawiedliwione.

Kanał Wiedeń—Kraków.

R. m. Dattner podnosi, że Związek austriackich przemysłowców ogłosił komunikat, grzeszący nieszczerością, bo popierający niby budowę kanałów, ale przecież oświadcza, że przeciw zamierzonemu przez rząd wykupu gruntów, bo plany tej budowy jeszcze nie zostały wygotowane.

Prez. Leo: Wszakżeż to jest właśnie esen cyonalna rzecz!

R. m. Gross wskazuje wobec owego komunikatu „Industrielleurende“, że w parlamencie, gdy pojawił się w parlamencie wniosek nagły p. Daszyńskiego, przemysłowcy za nim głosowali, a zwalczało go właśnie tylko agrarynsza niemieccy z Czech. Mowca przestrzega przed nadziejami, jakoby rozwiązanie budowy kanałów było tak bliskim. Rząd nie ma gotówki i da teraz tylko bardzo mało. Komunikat „Industrielleurende“ świadczy tylko, że przemysłowcy nie wierzą rządowi. Zresztą mowca zgadza się na rezygnację.

R. m. Turski sądzi, że argumentacja pp. Wodzickiego i Grossa byłaby bardzo trafna na radzie ministerialnej, my musimy patrzeć ię

P. m. Turski wskazuje, że w jednym z dzienników pojawiają się od czasu do czasu rewelacje, dotyczące organizacji rosyjskiej „Ochrany“ i wskazujące, że w Krakowie mieszka stale osiem agentów „Ochrany“, a we Lwowie sześciu. Gdyby chodziło o agentów tajnych, rzecz usunąłaby się z pod ingerencji naszej; tu chodzi jednak o urzędników „Ochrany“. Nie stając wcale na gruncie narodowym, ale na prawnym, skonałować należy, że przyjeżdżającym do nas lub mieszkającym pośród nas rodakom powinno być zapewnione bodaj pozorne bezpieczeństwo, w tym razie przed „Ochraną“. Mowca interpeluje więc prezydenta miasta, jako piastującego niejako urząd starosty w Krakowie, czy mu te fakty są znane i czy nie zechciałby wdrożyć odpowiednich kroków, aby naszym rodakom z za kordonu zapewnić tu w Krakowie ochronę.

Prez. Leo: Wiadomości oficjalnych nie posiadamy, bo do kompetencji prezydenta nie należy policja.

Mowca żąda zbadania rzeczy i odpowiedzi na jednym z najbliższych posiedzeń Rady.

Prez. Leo: Wiadomości oficjalnych nie posiadamy, bo do kompetencji prezydenta nie należy policja.

Mowca żąda zbadania rzeczy i odpowiedzi na jednym z najbliższych posiedzeń Rady.

Prez. Leo: Wiadomości oficjalnych nie posiadamy, bo do kompetencji prezydenta nie należy policja.

Mowca żąda zbadania rzeczy i odpowiedzi na jednym z najbliższych posiedzeń Rady.

Prez. Leo: Wiadomości oficjalnych nie posiadamy, bo do kompetencji prezydenta nie należy policja.

Mowca żąda zbadania rzeczy i odpowiedzi na jednym z najbliższych posiedzeń Rady.

dnak inacez; dlatego mowca popiera wniosek r. Dattnera.

Nagłość i treść wniosku uchwalono. Wiceprez. Sare polemizuje z pp. Wodzikim i Grosssem. Mieliby oni słusznosc, gdyby to było mied lat wstecz, gdy były tylko projekty generalne.

R. m. Petelenz podnosi, że poslowie krakowscy i Kolo polskie stale sprawa kanalów się zajmowali; sprawa dojrzala i powinna być wykonana, a jeżeli pojawiają się głosy celem zepchnięcia jej, to należy energicznie przeciw temu zalemonstrować. Wniosek r. Dattnera należy więc chwalić jednomyślnie.

R. m. Rosenblatt i Staniszewski zgłaszają pewne zmiany we wniosku p. Dattnera, tak, że w ostatecznej redakcyi miał on następujące brzmienie:

„Rada miasta, wyrażając szczerze uznanie i podziękowanie postom krakowskim i Kolu polskiemu za skuteczną działalność w sprawie budowy kanału Wiedeń-Kraków i wobec oświadczenia ministra skarbu, że szybkiego urzeczywistnienia budowy tego kanału spodziewać się należy, uprasza prezydym o bezzwloczne poczynienie kroków u postów m. Krakowa i Kola polskiego, aby wszelkimi siłami zapobiegli wszelkim, skądokolwiek pochodzącym, usiłowanom przewleczenia tej doniosłej sprawy.”

Wniosek ten jednomyślnie uchwalono.

Dalsze interpelacje.

R. m. Dębicki interpeluje w sprawie bud czarno-żółtych, wznoszących się w ul. Montelupich. Mowca domaga się dalej ustawienia na nowo ławki kamienniej, znajdującej się w pobliżu kawiarni Janikowskiego na plantach a zwalonej zupełnie. W końcu żąda radca Dębicki usunięcia napisu na pomniku „Lilli Wenedy” bo pomnik ten przedstawia „tańczącą bachantkę” — a nie „Lillę Wenedę”.

Radca mag. Zaważki oświadcza, że owe czarno-żółte słupy utrzymywane są nie dla kultu dla owych kolorów, ale na razie tylko ze względów oszczędnościowych. Gdy zarząd akcyzy porobi szereg inwestycji, budy te zostaną zwalone, a nowe otrzymają barwy miasta t. j. biało-niebieskie.

R. m. Bujwid wskazuje na niebezpieczeństwo, panujące podczas gołoledzi w złe brukowanej ulicy Floryjańskiej.

Prez. Leo odpowiada, że przebrukowanie ulicy nastąpić może jedynie na wiosnę.

Budowa mostu.

Rada miasta uchwaliła następnie przyczynić się datkiem 10,000 K do budowy mostu na przełożeniu korycie Rudawy w przedłużeniu ulicy Wolskiej z ul. Krowią na Zwierzynicu.

Przeniesienie kursów handlowych.

Z porządku dziennego po przemówieniu referenta R. Wassunga uchwalono następujący wniosek sekcji szkolnej: Rada miasta uznaje potrzebę przeniesienia istniejących przy szkole wydz. im. św. Scholastyki w Krakowie żeńskich kursów handlowych z całym inwentarzem i płynąciami na ich utrzymanie subwencjami rządu i kraju do tutejszej akademii handlowej, a to z dniem 1 września 1909 r. Ze swej strony Rada miasta obowiązując się przyczynić do utrzymania tych kursów subwencją roczną w kwocie 2000 K. Uprasza się Radę szkolną krajową o wydanie odpowiedniego orzeczenia.

Gmina a Tow. emigracyjne.

Z kolei przystąpić miano do następującego wniosku komisji dla przemysłów koncesyowanych:

„Rada miasta oświadcza się imieniem gminy przeciw udzieleniu polskiemu Towarzystwu emigracyjnemu, stowarzyszeniu zarejestrowanemu z ograniczoną poręką w Krakowie, koncesyi: 1) na pośrednictwo w wyszukaniu pracy tak w kraju jakoteż poza jego granicami, oraz utrzymywanie w Krakowie biura pośrednictwa pracy z prawem agencji wstanych w kraju i poza jego granicami; 2) na utrzymywanie w Krakowie biura dla podróżujących a w szczególności na pośrednictwo w nabywaniu kart okrętowych i sprzedaż tychże, oraz na zakładanie akcji w kraju.”

W sprawie tej zabrał głos r. m. Federowicz i wskazuje, że sprawa ta należy do komisji dla przemysłów koncesyowanych, sądzi, że tam, w komisji, powinna ona być załatwiona, oraz na zakładanie akcji w kraju.”

Prez. Leo oświadcza, że sprawę tę umieścił na porządku dziennym Rady na żądanie komisji dla przemysłów koncesyowanych. Widocznie komisja chciała, aby sprawę tę załatwiła Rada.

R. m. Wassung zgadza się, aby rzecz oddać do załatwienia komisji, ale do pomyslnego załatwienia.

W dyskusji zabierali dalej głos r. m. Gertler, Klemensiewicz, Bujwid, Dattner i Heuman, poczem uchwalono wniosek r. Federowicza.

Wybory do komisji.

Po załatwieniu kilku kredytów dodatkowych nastąpiły wybory do komisji. Do Rady artystycznej wybrani zostali: wicepr. Sare, radcy: Beringer, Drozdowski, Maywald, Peros i Turski; do komisji rekursowej r. Koj; do statutowej dr Doboszyński i dr Julian Nowak. Do komisji aprowizacyjnej wybrani zostali radcy: Bandrowski, Beringer, Bialik, Daszyński, Dąbrowski, Dębicki, Drozdowski, Gross, Hałatkiewicz, Jarra, Kosobucki, Landau Ignacy, Landau Rafał, Maywald, Meisels, Miedniak, Nowak Stanisław, Ponikło, Ritterman, Schmelkes, Schwarz, Stachowski, Starzewski, Suski, Wasung i Wolny.

Budżet.

Prezydent zawiadamia następnie, że dla obrad nad budżetem na rok 1909 zwoła kilka posiedzeń Rady w przyszłym tygodniu.

Z posiedzenia tajnego.

Na posiedzeniu tajnym udzielono prezentu na posadę kierownika szkoły polspolitej św. Szczepana p. Edwardowi Hanytkiewiczowi; dla dzieci (3 synów i córki) Stan. Wypiańskiego przeznaczone 2000 koron rocznie. Po załatwieniu innych jeszcze spraw osobistych, prezydent o godzinie 8 1/2, wieczór zamknął posiedzenie.

Kronika.

Dziś:

Kalendarzyk kościelny: Wtorek i Gw. Geraz.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 6 m. 18, zachód o godz. 5 min. 25; długość dnia godzin 11 min. 07.

Teatr miejski w Krakowie: „Bliznieta z Brighton” i „Zacisze domowe”.

Teatr ludowy: zamknięty.

Koncert kompozytorski H. Melcera w sali starego teatru o 8 wiecz.

Walne zebranie „Kola T. S. L. im. Kocłscinski” ul. Reformacka l. 3 o 7 wiecz.

Zebraenie w „Ogniska” naucz. w sprawie ankiety dla reformy szkolnictwa przemysłowego o 6 wiecz.

Wycieczka naukowa Kółka matem.-fizyczn. dla zwiedzenia gazowni miejskiej i warsztatów tramwajowych o pół do 3 popoł.

Teatr miejski we Lwowie: „Igrzysko”.

Występ p. Adolfiny Zimajer w teatrze ludowym, jak było do przewidzenia, wypełnił po brzegi widownię, stwierdzając fakt niezwykłej sympatii, jaką publiczność krakowska nie przestaje otaczać ulubionej heroiny polskiej operetki. Pani Zimajerowa w wesołym wodewilu Hennequina „Sposób na móżdżek” odtworzyła rolę charakterystyczną ciotki Marechal, która w licznym poczcie jej pierwszorzędnych kreacji ma prawo zaliczać się do najlepszych. Humor i werwa, jaką p. Adolfina wyposaża każdą swą rolę, dopisują jej w pełnej mierze w roli ciotki Marechal. Teatr trząsł się wczoraj od okłasków, gdy artystka z nieporównaną swoją naturalnością wywoływała efekty komizne nietylko doskonałym podkładem charakterystycznej gry, ale także werwą gestu, śpiewem i tańcem. Sympatią widowni i owacyami dzieliła się ze swą matką p. Rapacka w roli margrabiny, która stała jako kreacja w lekkim stylu na tym samym poziomie artystycznym, co rola pani Zimajer. Dzięki tym dwóm głównym rolom oraz doskonale przygotowanemu zespołowi, w którym bardzo ładnie wywiązuje się z zadania w pierwszym rzędzie p. Grabowska jako Tea, obok niej zaś pp. Cholewicz (wyborny ksiądz Niki), Turski jako baron i p. Sarnowski jako margrabia. „Sposób na móżdżek” dingo ścigać będzie żadnych lekkiej rozrywki i ładnej muzyki widzów do teatru ludowego.

Kongregacja kupiecka odbędzie ogólnie zgromadzenie w niedzielę d. 7 b. m. o godz. 3 po południu w sali posiedzeń Rady miejskiej na ratuszu krakowskim. W razie braku kompletnego następnego odbędzie się zgodnie z § 23 ust. 2, tego samego dnia zgromadzenie odbędzie się w godzinie później, t. j. o godz. 4 po południu bez względu na ilość obecnych członków. Porządek dzienny obejmuje: odczytanie protokołu z ogólnego zgromadzenia z dnia 23 lutego z. r., odczytanie nadeszłych pism, sprawozdanie rady kongregacji za rok 1908, sprawozdanie komisji kontrolującej z wnioskiem o udzielenie absolutorium podskarbiemu, sprawozdanie komisji biura pracy, budżet za rok 1909, wybory starszego, podstarszego, podskarbię i rady, przyjęcie nowych członków i wniosków.

W szkole zawodowej uzupełniającej uczniów stow. cukerników zakończył się rok szkolny na najwyższym kursie trzecim w krakowskiej akademii handlowej w dniu 28 lutego. Nauka trwała od 15 października 1907 r. pod kierunkiem dyrektora Akademii handl. p. Kannenberg. Na kursie wykładowi: stylistykę p. Syc, rachunki buchalteryczne p. Krukowski, obaj nauczyciele tutejszych szkół wydziałowych, naukę języka niemieckiego profesor Akad. handl. Ippold, naukę cukiernictwa i rysunki zawodowe p. M. Urbański, zastępcą starszego cechu cukerników, rysunków wolnorodzących uczył p. Misky, prof. szkoły realnej, wreszcie ustawodawstwo przemysłowe wykladał urzędnik koncep. magistratu p. St. Batko. Frekwentantów było 11; po zakończeniu kursu wręczono im świadectwa ukończonej nauki w dniu 1 marca. O dużej wartości takiej zawodowej szkoły może świadczyć fakt, że uczniowie mimo ukończenia szkoły prosili, aby im pozwolono uczęszczać jeszcze dalej na naukę niektórych przedmiotów, a to celem pogłębienia swych wiadomości. Konferencya nauczycieli, uważając to za pochwałę godny objaw chęci dalszego kształcenia się uczniów, a zarazem spodziewając się, że

przykład ten podziała zachęcająco na młodszych uczniów, z całą gotowością zezwoliła im na przystąpienie się lekcyom w charakterze hospitantów.

W Polskim Związku niewiast katolickich (palc Spiski) odbędzie się w sobotę 6 b. m. o g. 4 staraniem Sekcyi Ochrony dzieci Teogo Związku, pogadanka zbiorowa, na której mówić będą: p. Marya Woźniakowska „O pracowniach dla dzieci”, p. Mayerberg (z III Sekcyi Rady Opiekunczej) i p. W. Ciechanowska (z Kola panien) o działalności ochron pozaszkolnych. Wstęp dla członków i gości 10 hal.

Z Tow. ogrodniczego. Na onegdajszym posiedzeniu miesięcznym, po przyjęciu nowopisanych członków, członek wydziału prof. Ziobrowski zawiadomił, że rozdanie premii kwiatowych dla miejscowych członków nastąpi w Wielki czwartek 8 kwietnia, dla zamiejscowych zaś premii w drzewkach owocowych, jak corocznie w jesieni. Następnie prof. Ziobrowski miał wykład o nowych nawozach azotowych i ich zastosowaniu. Pp. Schenker i Pol zwrócili uwagę na okoliczność, iż w produkcji azotu położyły wielkie zasługi nasz rodak Polzeniusz, którego wynalazek został patentowany. — P. Pol przedstawił okazy pierwiastków o niezwykle wielkich kwiatkach (4 cmtr. średnicy), tudzież kwitnący storczyk „Dendrobium nobile”, który rośnie na drzewach.

Po zakończeniu zwykłego posiedzenia nastąpiło walne zgromadzenie. Protokół z ostatniego walnego zgromadzenia przyjęto bez dyskusji, również sprawozdanie z czynności wydziału za rok ubiegły. — Nad uwagami p. Pola co do kilku pozycyji sprawozdania rachunkowego, odbyła się ożywiona dyskusya, w której wzięli udział z wyjaśnieniem pp. Schenker, prof. Janczewski, Müldner, Brzeziński, Romanowski i Ziobrowski. P. Schenker wniósł o ścisłejsze przeprowadzenie ustawy o czyszczeniu drzew owocowych na wiosnę; wniosek ten przekazano wydziałowi, poczem posiedzenie zamknięto.

W stow. farmaceutów „Unitas” w Krakowie (ul. Szpitalna l. 3) odbędzie się dziś o godzinie 8 wieczorem przedwyborcze zebranie członków. Zarząd Tow. uprasza wszystkich członków o jak najliczniejsze i punktualne stawienie się na zgromadzenie.

W Kółku historyków U. U. J. na sobotnim naukowym posiedzeniu o godz. 6 wieczorem p. Ryszard Mienicki wygłosił odczyt p. t. „Utrata Smoleńska”. Z krakowskiego klubu szachistów. Z dniem 7 b. m. rozpoczyna się w lokalu własnym klubu w kawiarni p. Bisazza nader interesujący turniej o tytuł „mistrza” w grze szachowej między pięcioma najwybitniejszymi graczami klubu. Nagród jest trzy: I nagr. tytuł mistrzowski i 50 kor., II nagr. 30 kor., III nagr. 20 kor., nado za najpiękniejszą przeprowadzoną partję 15 kor. Wydział klubu nawiał przytem rokowania z jednym, wybitnym szachistą europejskim, bawiącym chwilowo w Petersburgu na turnieju, aby tenże w powrocie wręczył do Krakowa i zmierzył się z tutejszymi graczami.

Agenci policyjni otrzymali w dniu wczorajszym zawiadomienie od dyrekcji policyi, że nadeszła asygnata na podwyższenie pobory służbowe, ostatnią regulacją plac służby państwowej objęte. Podwyższenie wprowadzone od 1 października z. r., zostanie za zaległe miesiące obecnie odrazu wypłacone. Miesięczne podwyższenie obejmuje kwotę od 20 do 40 K, zależnie od lat służby każdego agenta policyjnego.

Samobójstwo. Feliks Gąsior, słuchacz IV roku medycyny, który wczoraj odebrał sobie życie 5-letniemu wystrzałami z rewolweru, jest rodem z Rzepleniaka Biskupiego w powiecie grybowskiem, gdzie ma rodziców zamożnych mieszczan. Pogrzeb ś. p. Gąsiora odbędzie się dziś z domu przedpołudniowego na cmentarzu rakowickim o godz. 4 po południu.

Echa wyborów sejmowych we Lwowie. Ze Lwowa telefonują nam: Przed trybunałem karnym

toczyła się wczoraj przez cały dzień rozprawa przeciw czterem członkom tutejszej partji socjalno-demokratycznej, oskarżonym o to, że podczas ostatnich wyborów do Sejmu w dniu 2 marca 1908 r. wdarli się do lokalu wyborczego demokratyczno-narodowego i dopuścili się gwałtu na obecnych tamże, oraz połamali sprzęty. Między innymi raniony wtedy został obecny w lokalu poseł Battaglia. Po rozprawie trzej oskarżeni zostali uwolnieni, a czwarty, Michał Szpak, uznany został winnym gwałtu publicznego i pobicia posła Battaglia, a także równocześnie winnym występkę, że dnia 12 kwietnia 1908 r. głośno pochwałwał zbrodnię Siczyńskiego, i skazany został na 5 miesięcy ciężkiego więzienia, obostrzonego postem co 14 dni.

Śniegi. Z Villach telegrafują: Pada tutaj nastawicznie śnieg i niebezpieczeństwo grożące ob lawiny jest wielkie tak, że ruch pociągów jest w wielu miejscach przerwany. 2000 robotników cywilnych i 600 żołnierzy pracuje nad usuwaniem śniegu.

Międzynarodowa wystawa sztuki. Z Rzymu telegrafują: W obecności króla i królowej otwarto dziś 79 wystawę międzynarodowej sztuki.

Własność kompozytorska autorów w Ameryce. Z Waszyngtonu telegrafują: Izba reprezentantów przyjęła ustawę chroniącą własność autorską kompozytorów przy naruszeniu jej za pomocą fortepianów automatycznych lub innych podobnych mechanicznych instrumentów.

Mianowania. Minister handlu zamianował rewidenta rachunkowego, Ignacego Garana we Lwowie, radcą rachunkowym w departamencie rachunkowym ministerstwa handlu.

Marii: Mzyran Edward Heessel, przeżywszy 45 lat, zmarł w Krakowie.

odpowiedzialny redaktor i wydawca: Michał Konopiński.

Kuch przejezdnych.

Kraków, 4 marca.

HOTEL SASKI: br. W. Mittitz z Galicyi, J. Eisenstädter z Wiednia, R. Leitner z Wiednia, W. Griese z Berlina, J. Silberstein z Warszawy, F. Wlach i O. Roth z Wiednia, D. Brykijn z Warszawy, C. Wreede z Hilgon, O. Schmetz z Wiednia, E. Sustrac z Paryża, A. Kurtz z Souillac, M. Hille z Berlina, K. Broekere z Poznania, O. Bauer z Wiednia, H. Marchot z Paryża, M. Pire ze Lwowa.

HOTEL CENTRALNY: dr Feliks Czajkowski z Krosna, inż. Alojzy Gerhault z Dąbrowy, Wiktor Gross z Olchowa, Henryk Binzer z Wiednia, Eweryst Zubrowski z Sułkowie (Król. Pol.), notar. Antoni Ruzamski z Tarnobrzega, kap. Bronisław Dattner z Czerniowiec, dr Jan Hamorschlag z Limanowej, hr. Adam Hutten-Chapski z Graniicy, Zygmunt Reich z Białej, Aleksander Dydyński ze Szupia, Aleksander Bonkowski z rodziną z Dąbrowy górniczej, Samuel Loebel ze Lwowa, Rozalia Sikowska z Kryspinowa, Władysław i Emil Postawka z Chruszczyzna (Król. Pol.), Justyna Bzowska z córka i Marya Kopczyńska z córka ze Słomnik, Stanisław Rubebenanerowa i Marya Madejska z Myślenic, Julian Holzer z Jodłownika”

Kursa telegraficzne.

Wiedeń 4 marca. Losy: a) procentowe: Austriackie zakłady kred. z obl. pr. s r. 1889 3-proc. 272 25 Austr. zakł. kr. s obl. pr. s r. 1889 3-proc. 284 50. Uregul. Du. uszu s 1870 r. 100 str. 5-proc. 280 50. Weg. Banku hip. po 100 str. 4-proc. 244 50. Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 2-proc. 36 — b) bezproc.: (Basilia) 6 str. 30 95 Zakł. kred. dla h. i p. po 100 str. 465 — Clary 40 str. m. k. 145 — Pożyczka m. Austr. 20 str. 105 — Losy m. Krakowa 20 str. 105 — Pożyczka m. Lublany 20 str. 63 75. Oten 43 str. 212 — Palfy 40 str. 191 — Czerw. krzyża austr. T. 10 str. 51 — Czerw. krzyża wag. Tow. 5 za 30 — Losy fund. sroka. Rudolfa 10 str. 68 — Salm. 26 str. m. 246 — Pożyczka Salaburga 20 str. 94 — Turckie oblig. prem. kolej. po 400 tr. 182 75. Tureckie oblig. prem. kolej. 1/2, 182 50. Losy kom. m. Wiednia s 1874 r. 488.

Towarzystwo Stolarzy w Kalwarii Zehrzydowskiej. Poleca P. T. Publiczności swój ofiśnie zaopatrzony Skład mebli i wyrobów tapicerskich w Krakowie, ul. Wisła 1. 3. Wyroby krajowe i własne. Meble z drzewa suszonego w suszarniach parowych. Gwarantuje jakość. Urządzenia pensjonatów i zakładów kąpielowych. Dział tapicerski prowadzi znany tapicer p. Alfons Wawrzecki. Główny magazyn w Kalwarii. — Wyroby Towarzystwa sprzedajemy tylko w własnych magazynach. — Posredników nie mamy. 7 38 0

Zakład artystyczno-kamiennarski i budowlany Józefa Ruleszy. naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmują się wykonania grobowców w miejscach i na prowincyi. Telefon 759. 1 49 0

Paryżanka. dypl. nauczycielka z muz. i chlubnymi świadectwami poszukuje stałej posady. Francuzka — półdziennego zajęcia (demie-place). — Kraków, Rynek 32, Biuro nauczycielskie H. de Teisseyre. 169 1 3

O przyszłości rynku krakowskiego! Ludwik Stasiak - Włodzimierz Tetmajer. Odbudowa dawnego ratusza. Pomnik Kosciuszki na rynku krakowskim. Odbitka feljetonów „Nowej Reformy”.

We wszystkich księgarniach. Skład główny w księgarni Gebethnera i Ski w Krakowie. 147 4 0

METODA BERLITZA. udziela lekcji osobnych i zbiorowych: Francuz z wyższ. wykształ. Anglik z wyższ. wykształ. Niemiec z wyższ. wykształ. Włoch z wyższem wykształ. Kraków, Floryjańska 25, I p. 1183 11 0

Pisze na maszynie i powiela w językach: polskim, francuskim, niemieckim i angielskim. — Helena Frydowa, Łobzowska 12, II piętro. Przyjmuje od 9—3. 139 7 0

Porter żywiecki. nie mający konkurencyi. Główny skład: Ludwik Lazar, Kraków, św. Anny 3. 130 20 0

Białe i piękne ręce! otrzymuje się po kilkakrotnym natarciu KREMEM ROŚLINNYM, stoik K 1-60. Jan Ichnatowicz Kraków, Sukiennice l. 20. 1240 4 0

Zakład pogrzebowy JANA WOLNEGO przy ul. św. Tomasza l. 4, inż przy placu Szczepańskim. Filia: ulica Kopernika l. 6. — Telefon Nr 331. Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania swiok ze wszystkich krajów europejskich. 12 54 0

Zakład artystyczno-kamiennarski BRACI TREMBECKICH Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462, podejmują się wykonania grobowców i pomników, tak w miejscu jak na prowincyi, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 81 40 300

Udzielam lekcji języka niemieckiego i konwersacyi. Warunki przystępne. Łaskawe zgłoszenia od 4—5 po południu. Ul. Grodzka 29, III piętro. 144 7 0

Parcela budowlana wraz z ogrodem w bardzo ładnym położeniu, w Krakowie, do sprzedania. Zgłoszenia listowne przyjmuje Administracya „N. Reformy” pod „Dobry interes”. 117 17 0

Ryby morskie 1 kg. od 76 h. — Biklingi wędzone 1 skrzynka K 270. Śledzie, marynaty, sery poleca najtaniej 149 5 0 H. Jurkiewicz - Kraków - Szewska 22.

Student VI kl. gimn. udziela lekcji matematyki uczniom pierwszych 7 klas gimn., może także udzielać lekcji innych przedmiotów uczniom klas niższych. — Zgłoszenia pod A. Z. poste restante Kraków, okazielowi kwitu podatkowego Nr 2695. 187 3 0

Cztery pieski pokojowe, rasowe, do sprzedania. Wiadomość: ulica św. Anny l. 4, oficyjna, I piętro. Baranowska. 153 5 0

Akademię poszukuje lekcji w Krakowie. Zgłoszenia pod W. H. przyjmuje Administr. „N. Reformy”. 40 9 0

Zmiana lokalu! A. Gralewski i Sp. zaprzysiężony dostawca win mszalnych hurtowny skład i handel win przeniesiony został 1336 6 10 na ulicę Bracką l. 11.